

VIHREIDEN VALTUUSTORYHMÄN ALOITE ETSIVÄN NUORISOTYÖN ALOITTAMISEKSI SAMMONLAHDEN ALUEELLA

807/01/012/2006

KH § 348

Valtuustoaloite 5.4.2006:

"Uusi nuorisolaki astui voimaan 1.3.2006. Lain keskeisimpänä tavoitteena on parantaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja tukea nuorten sosiaalista vahvistamista.

Lappeenrannan Vihreä valtuustoryhmä esittää uudentyyppisen moni ammatillisen ja moni hallinnollisen etsivän työmuodon kartoitusta ja käyttöönottoa erityisnuorisotyön toimintamuotona. Vihreä valtuustoryhmä on eritoten huolissaan lähiöissä esiintyvistä nuoriso-ongelmista (esimerkiksi ilmenneet imppaustapaukset), joihin perinteisillä puuttumisen malleilla ja sosiaali-, terveys- ja nuorisotyön keinoilla ei päästä pureutumaan. Tällaisista moni hallinnollisista ja moni ammatillisista toimintamuodoista on hyvää näyttöä ja kokemusta muualla Pohjoismaissa (mm. Oslossa) ja oman maamme keskisuurissa ja suurissa kaupungeissa (esim. Helsinki, Jyväskylä ja Tampere), joissa nuorisotoimi, sosiaalitoimi ja terveystoimi muodostavat yhdessä moni ammatillisen ja moni hallinnollisen tiimin etsivän työn ja varhaisen puuttumisen keinoja käyttäen. Tiimissä työskentelee yleensä yksi tai kaksi erityisnuorisotyöntekijä, sosiaaliohjaaja tai -kasvattaja, sekä psykiatrinen sairaanhoitaja. Työmuodon keskeisin tavoite on mennä sinne, missä nuoret kokoontuvat ja liikkuvat, olla nuorille saatavilla olevia aikuisia, ohjata heitä sosiaali-, terveys- ja nuorisotyön palveluiden pariin. Tällainen tiimi voi työskennellä tiiviissä yhteistyössä alueen perhetyön, koulujen oppilashuoltoryhmän, poliisin, seurakunnan, asukasyhdistysten ja nuorisotyön sekä perheiden kanssa. Yhtenä tavoitteena on tuottaa tietoa esimerkiksi nuoriso-, sosiaali- ja terveystoimelle vallalla olevista ilmiöistä ja nuorisokulttuurista.

Vihreä valtuustoryhmä esittää kaupunkia kartoittamaan moni hallinnollisen ja moni ammatillisen yhteistyömuodon käyttöönoton osana kaupungin erityisnuorisopalveluja. Vihreä valtuustoryhmä ehdottaa kartoittamaan nuorisotoimen (erityisnuorisotyö), terveystoimen (kouluterveydenhuolto), sosiaalitoimen (lastensuojelu) ja raittiustoimen halukkuuden ja valmiudet etsivän työmuodon yhteistyöverkoston rakentamiseksi ja Lappeenrantaan räätälöidyn etsivän työmuodon käynnistämiseksi kaupungin lähialueilla. Vihreä valtuustoryhmä esittää Sammonlahden aluetta kokeilun pilotiksi.

Liitteenä tietoa mm. Helsingin, Jyväskylän ja Tampereen malleista."

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 13.6.2006:

Lappeenrannan Vihreä valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan 5.4.2006 uudentyyppisen moniammatillisen ja monihallinnollisen etsivän työmuodon kartoitusta ja käyttöönottoa osana kaupungin nuorisopalveluja. Vihreä valtuustoryhmä ehdottaa kartoittamaan nuorisotoimen (erityisnuorisotyö), terveystoimen (kouluterveystoimenhuolto), sosiaalitoimen (lastensuojelu) ja raittiustoimen halukkuuden ja valmiudet etsivän työmuodon yhteistyöverkoston rakentamiseksi ja Lappeenrantaan räätälöidyn etsivän työmuodon käynnistämiseksi kaupungin lähiöalueilla. Vihreä valtuustoryhmä esittää Sammonlahden aluetta kokeilun pilotiksi. Liitteenä on valtuustoaloite.

Lappeenrannassa toteutettiin vuosina 1995 – 1997 EU-hankkeena ja osana Ehkäisevän sosiaalipolitiikan kuntaprojektia Norppa – etsivän sosiaali- ja nuorisotyön projekti. Kysymyksessä oli Nuorten Palvelu ry:n, työvoimahallinnon ja Lappeenrannan kaupungin yhteistyöhanke, joka toteutettiin pitkälle pohjoismaisten sekä Tampereella ja pääkaupunkiseudulla toteutettujen toimintamallien suuntaisesti. Norppa – projektissa työmetodeina oli moniammatillinen katusosiaalityö, kasvuryhmätyö ja elämyspedagogiikka. Projektissa työskenteli psykiatrinen sairaanhoitaja – nuorisotyöntekijä – työpari.

Norppa – projektin päätyttyä etsivä nuorisotyö (Streetwork) on vakiintunut Lappeenrannassa osaksi nuorisotoimen erityisnuorisotyötä.

Etsivä nuoriso- ja sosiaalityö on dialogia kulloisenkin toimintaympäristön kanssa ja käytettävät työmenetelmät valitaan aina siltä pohjalta, mitä nuoret tarvitsevat. Ehkäisevien työmuotojen sijaan sosiaali- ja terveystoimessa ja erityisesti lastensuojelussa on viime vuosien aikana jouduttu pakostakin suuntaamaan voimavaroja korjaamaan lastensuojelutyöhön. Tältä pohjalta yhteistyömuotoja on kehitetty muun muassa poliisin kanssa ja luotu myös valmiudet virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen toteuttamiseen. Samanaikaisesti on otettu käyttöön uusia ja myös alueellisia työmuotoja lasten, nuorten ja perheiden tukemiseksi yhteistyössä kasvatus- ja opetustoimen sekä nuorisotoimen kanssa. Nykytilanteessa terveystoimissa uusi lasten ja nuorten palvelualue toimii selkeästi lastensuojelutyötä enemmän ehkäisevän työn alueella ja tarjoaa ns. matalan kynnyksen tukimuotoja nuorille.

Lappeenrannan on entuudestaan olemassa olevat ja toimivat yhteistyöverkostot nuorten asioissa. Kaupungissa toimii muun muassa moniammatillinen nuorisoasiain yhteistyöryhmä NYT-ryhmä sekä lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä, jotka molemmat osaltaan arvioivat nuorten palvelutarpeita, tekevät tarvittaessa esityksiä epäkohtien korjaamiseksi sekä koordinoivat hallintorajat ylittäviä kokeiluja ja kehittämistyötä.

Sosiaali- ja terveystoimi on osaltaan valmis jatkamaan vuoropuhelua hallintorajat ylittävien ehkäisevien sosiaali- ja nuorisotyön toimintamallien ja työmuotojen kehittämiseksi. Näkemyksemme mukaan Lappeenrannassa toimivat lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä sekä NYT-ryhmä tarjoavat hyvän keskustelufoorumin valtuustoaloitteessa esille nostetun etsivän nuorisotyön nykytilanteen arviointia ja mahdollisia kehittämistarpeita varten.(MK)

- Taj Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää antaa Lappeenrannan Vihreän valtuustoryhmän aloitteeseen yllä olevan lausunnon.
- Stltk Hyväksyi toimialajohtajan ehdotuksen."

Nuorisotoimen lausunto 29.6.2006:

"Lappeenrannassa toteutettiin 1995-2000 yhteistyössä valtakunnallisen Nuorten Palvelu ry:n ja Lappeenrannan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen sekä nuorisotoimen kanssa erityisnuorisotyön hanke etsivän nuorisotyön menetelmin nimeltään Norppa. Hankkeen vetäjänä toimi Antti Suppanen. Hän on ollut 80-luvun lopulta lähtien kehittämässä eri puolilla Suomea toteutettavaa etsivän nuorisotyön (ENT) menetelmiä ja toimii etsivän nuorisotyön kouluttajana. Etsivää nuorisotyötä toteutettiin moniammatillisena työparityönä kentällä. Työssä oli aktiivinen ja etsivä orientaatio, asiakassuhteiden perustaminen ehdottomalle luottamukselle ja työn suunnittelu sekä arviointi.

Norppa projekti osoitti, että silloin ei ollut akuuttia tarvetta sijoittaa kahta kokopäiväistä katutyöntekijää kentälle, vaan osa-aikaisesti. Toisaalta tuli huomioida, että tilanteet nuorison keskuudessa muuttuvat nopeasti.

Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimeen perustettiin vuonna 2000 erityisnuorisotyöntekijän virka. Virkaan valittiin nuorisotyöntekijä Antti Suppanen. Työ painottui huumeriippuvaisiin yksilöasiakkaisiin ja kohdennettuun pienryhmätoimintaan. Nuorisotoimen virallisiin työmuotoihin moniammatillinen työparina tehtävä etsivä nuorisotyö otettiin vuonna 2002, jolloin nuorisotoimeen perustettiin toinen erityisnuorisotyöntekijän virka. Virkaan valittiin tällöin sosionomi Minna Hackspik. Työparin tavoitteena on ollut sijoittaa puolet työajastaan etsivän työn metodin mukaiseen työtapaan.

Ilman toimivaa yhteistyöverkosta etsivää työtä on mahdotonta tehdä, joten verkottuminen eri toimijatahojen kanssa on välttämätön edellytys erityisnuorisotyön kaikissa työmuodoissa. Näitä toimijatahoja ovat mm. nuorisotoimen ohjaajat, A-klinikan nuorisovastaanotto, sosiaalitoimen lastenhuollon ohjaajat, ehkäisevä päihdehuolto, Lappeenrannan Nuorten Palvelu, seurakuntayhtymän erityisnuorisotyö, seurakuntien päihde- ja kriminaalityö, työvoiman palvelukeskus/nuorten palveluohjaus sekä muut Lappeenrannassa nuorten kanssa toimivat tahot.

Erityisnuorisotyöntekijöiden ja samalla etsivän työn työparin työtila on siirtynyt nuoriso- ja monitoimitalon toisesta kerroksesta lähemmäs nuorisoa kauppakeskus Oprin katutasoon. Uuden, matalan kynnyksen paikan uskotaan tavoittavan niitäkin nuoria, joita pelkällä katutyöllä ei tavoiteta. Tällaista etsivän työn mallia on toteutettu menestyksellä mm. norjalaisessa kummikaupungissamme Drammenissa.

Etsivän työn metodin pilotointi toteutettiin Lappeenrannassa Norppa –projektin aikana. Mikäli uusia resursseja on mahdollista kohdentaa esimerkiksi Sammonlahden alueelle etsivän työn työparin muodossa, voidaan nuorisotoimen erityisnuorisotyöntekijöiden työpanosta käyttää sekä alkukoulutukseen/perehdyttämiseen työparille sekä antaa pidempiaikainen tuki työlle."
(JW)

Kjn varam. Merkitään valtuustoaloite ja siihen saadut lausunnot tiedoksi ja saatetaan asia tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kh Hyväksyttiin.